

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПРОФЕСІЙНИЙ ІМІДЖ ВЧИТЕЛЯ
(найменування навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів другого (магістерського)
рівня вищої освіти**

спеціальності 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)

**за освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Трудове навчання та технології)**

мова навчання українська

Слов'янськ – 2022 р.

Розробники:

Фатальчук С.Д. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Бондаренко В.І. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та практики технологічної та професійної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Сипченко О.М. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 14 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ _____ Топольник Я.В.

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» червня 2022 р. , протокол №9

Опис навчальної дисципліни

ПРОФЕСІЙНИЙ ІМІДЖ ФАХІВЦЯ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Кількість кредитів	3 кредити ECTS / 90 годин
Рік підготовки, семестр	1 рік підготовки, 1 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Фатальчук С.Д. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».
Контактна інформація	s-fatalchuk@ukr.net
Консультації	вівторок з 13.00 до 14.00
Анотація навчальної дисципліни	Об'єкт вивчення – процес формування професійного іміджу вчителя. Предметом вивчення навчальної дисципліни є сутність понять, функції та основні принципи побудови іміджу; технології, прийоми, методи та інструменти створення професійного іміджу особистості вчителя в системі сучасної освіти.
Опис навчальної дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Професійний імідж вчителя» є формування іміджевої компетентності у здобувачів як майбутніх педагогів; оволодіння системою наукових понять педагогічної іміджелогії; набуття практичних навичок ефективного іміджування в системі освіти; оволодіння технологією формування позитивного професійного іміджу вчителя.</p> <p><i>Завдання вивчення навчальної дисципліни «Професійний імідж вчителя»:</i></p> <ul style="list-style-type: none">– підвищення професійної компетентності у сфері сучасних досягнень педагогіки, вікової психології, іміджелогії;– удосконалення вміння та навичок ефективної самопрезентації та креативності майбутнього вчителів;– засвоєння навичок свідомого використання іміджевих характеристик у різних сферах життєдіяльності;– усвідомлення оптимальних засобів та напрямів

професійного зростання, кар'єри, іміджу вчителя;
– ознайомлення з організаційними, правовими та етичними принципами роботи вчителя.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є набуті раніше компетентності та результати навчання з ОК:

Філософія освіти і науки, Психологія педагогічної діяльності.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-4. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності.

ЗК-5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії, працювати в команді та автономно.

СК-2. Здатність застосовувати інноваційні освітні технології та методики навчання з предметної спеціальності (на рівні профільної середньої освіти) у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях

СК-3. Здатність організовувати та управляти освітніми та робочими процесами в середній освіті, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями,

категоріями фахівців.

СК-4. Здатність враховувати різноманітність індивідуальних особистостей здобувачів середньої освіти та взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та підтримки (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).

СК-5. Здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність у системі середньої освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

СК-6. Здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою.

Ключові слова: імідж, іміджологія, вчитель педагог, фахівець, освіта професійний імідж, педагогічний імідж,

позитивний імідж, педагогічна іміджелогія, суб'єкт іміджу, об'єкт іміджу, сприйманий імідж, діловий імідж, технологія, брендинг, формування, іміджування, самосвідомість, "Я-концепція", самооцінка, самоповага, персональний імідж, вербальний і невербальний імідж, міміка, пантоміміка, жести, постава, , культура мовлення, суб'єкт-суб'єктний характер спілкування, складові процесу спілкування, емпатія, самоподання, рефлексія, сприйняття, комунікація, етикет, академічна доброчесність, педагогічний етикет, корпоративна культура, компетентність, професійна компетентність, толерантність тощо.

Очікувані результати навчання:

ПРН-03. Застосовувати методики та інноваційні освітні технології у професійній діяльності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях

ПРН-04. Організовувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями.

ПРН-05. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати роботу інклюзивного класу

ПРН-06. Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище в закладі загальної середньої освіти.

ПРН-07. Планувати, організовувати і здійснювати науково-педагогічні (експериментальні) дослідження у сфері середньої освіти на засадах академічної доброчесності; аналізувати, узагальнювати і презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію.

ПРН-08. Складати програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.

ПРН-09. Розвивати у здобувачів уміння здійснювати самомотивацію до навчання, аналіз, рефлексію навчальної діяльності, самооцінювання та взаємооцінювання її результативності

Матеріали та ресурси:

Рекомендована література:

Основна

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с. (не перевидавалось)
2. Алфімов В.М., Бондаренко В.І, Фатальчук СД. Формування професійного іміджу вчителя трудового навчання і технологій: навч.- метод. посіб. Слов'янськ: Видавець Маторін Б.І., 2019. – 199с. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник Київ: ЦНЛ, 2018. 384 с.
3. Дубасенюк О.А. Професійна освіта: андрагогічний підхід: монографія. Житомир. Вид. О. О. Євенок, 2018. 452 с. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи: підручник / За ред. проф. І.В.Зайченка. Київ Видавництво Ліра-К, 2017. 484 с. (не перевидавалось)
4. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Професійний імідж педагога-тьютора» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання: 2-ге вид. перероб. та доповн. / Уклад.: С. Д. Фатальчук. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 94 с.
5. Нежинська О. О., Тименко В.М. Основи коучингу: навч. посібн. Київ ; Харків: ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. 220 с.
6. Lewis S., Holloway J. Datafying the teaching 'profession': remaking the professional teacher in the image of data. Cambridge Journal of Education. 2019. № 49:1. P. 35–51. DOI: 10.1080/0305764X.2018.1441373

Допоміжна

1. Жовтоніжко І. М., Бабакішієва Є. Н. Деякі відмінності використання тьютерської діяльності в системі дистанційної освіти. *Педагогіка: традиції та інновації*. 2017. С. 159–163.
2. Осадча К. Огляд зарубіжного досвіду формування тьютерської компетентності. *Професійна підготовка фахівця в контексті потреб сучасного ринку праці*: матеріали II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. Київ, 2017. С. 188–191.
3. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навч.- метод. посібн. Івано-Франківськ,

2017. 166 с.

4. Тренінгове навчання в закладі вищої освіти: навчально-методичний посібник / М. В. Афанасьєв та ін. / за ред. Афанасьєва. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 323 с.

5. Фатальчук С.Д. Якущенко С.В. Позитивний імідж сучасного викладача вищої школи: актуальність та перспективи наукових розвідок / *Вісник Черкаського Університету / Серія педагогічні науки* Черкаси: ЧНУ ім. Б.Хмельницького 2017. Вип. № 10 С.118-123.

6. Шоробура І.М. Тренінги з освітнього менеджменту: навч. посіб. Хмельницький: ФОП Мельник А.А., 2018. 242 с.

7. O'Brien S. Re-representing Education's Image and Status: In the 'Interest' of Pedagogical Innovation. In: Zarifis G., Gravani M. (eds) *Challenging the 'European Area of Lifelong Learning'*. Lifelong Learning Book Series. 2014. Vol. 19. Springer, Dordrecht. DOI: https://doi.org/10.1007/978-94-007-7299-1_11 (не перевидавалось)

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Демчук Т. Напрямки вивчення іміджу викладача вищої школи / *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2013 Вип. № 3 URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>(дата звернення: 17.06.2020).

2. Лещій Н. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців до роботи з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивної освіти / *Актуальні питання корекційної освіти*. 2012. Вип. №3. С. 156-164. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apko_2012_3_21.

3. Межерицька О. Впровадження іміджології як компонента навчального процесу у вищих закладах освіти]. 2010. Вип. 3. URL: <http://tme.umo.edu.ua/docs/3/10mezhee.pdf>. – Заголовок з екрану. (дата звернення: 19.07.2020).

4. Підготовка тьюторів з питань використання полімедійних технологій в освітній діяльності педагогічних працівників URL: <http://www.airo.com.ua/vikoristannya-polimediynih-tehnologiy-v-praktichniy-diyalnosti>.

5. Присяжнюк Т. Сутність, структура та формування іміджу ВНЗ / URL:: <http://naub.oa.edu.ua/> (дата звернення: 10.07.2020).

6. Художественный фильм «Плутовство» (по мотивам

	<p>книги Ларри Бейнхарта) URL: gidonine.in/film/plutovstvo (дата звернення: 20.07.2020).</p> <p><i>Платформи та сервіси дистанційного навчання: Moodle: дистанційний курс «Професійний імідж фахівця в галузі освіти»</i> http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2290</p>
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогічна іміджелогія як галузь знань. 2. Теоретичні основи формування іміджу. 3. Я-концепція майбутніх вчителів. 4. Мистецтво створення персонального іміджу. 5. Невербальний імідж вчителя. 6. Імідж і кодекс зовнішнього вигляду вчителя. 7. Вербальний імідж вчителя. 8. Професійний імідж і етика сучасного вчителя.
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (дискусія, співбесіда, доповідь тощо); практичний метод (практичні заняття, самостійна робота); наочний метод (метод демонстрацій); інноваційні методи – використання мультимедійних презентацій у програмі Power Point), робота в <i>Moodle</i>.</p>
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<p><i>Види роботи здобувачів:</i> огляд фахової літератури, складання глосарію, розробка і визначення понять, обговорення відеоматеріалів, виступ-презентація, підготовка доповіді.</p>
Оцінювання	<p>Види: поточний контроль, підсумковий контроль, самоконтроль (самооцінювання) семестровий контроль (залік).</p> <p>Методи та форми контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, оцінювання самостійної роботи.</p> <p><i>Оцінювання результатів</i> навчання здобувачів здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи ДВНЗ «ДДПУ» та підставі самостійної роботи https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf.</p> <p>Отримані бали за відвідані заняття та виконані практичні завдання і самостійну роботу додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною оцінкою здобувач може отримати 100 балів. 60 балів – визначається як сумарна мінімальна кількість балів для отримання допуску до складання заліку.</p> <p><i>Основні вимоги</i> до оцінювання результатів поточного та</p>

підсумкового контролів передбачають виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни; глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, що вивчаються у їх взаємозв'язку і розвитку; характер відповідей на поставлені питання (логічність, послідовність, чіткість тощо); уміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань; уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів: зараховано **(60 – 100 балів)** – здобувач демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, **(75 – 89 балів)** - здобувач вичвив достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, **(60 – 74 балів)** – наявний рівень мінімально достатніх знань, **(26 – 59 балів)** недостатній рівень наявних результатів навчання, **(0 – 25 балів)** результати навчання відсутні.

Критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності прописані у кожному завданні.

Розподіл балів із дисципліни

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю
(денна форма навчання)**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Тема 1	-	-	-	-	6	3
Тема 2	-	-	5	3	10	7
Тема 3	-	-	5	3	10	6
Тема 4	-	-	5	3	10	6
Тема 5	-	-	5	3	6	3
Тема 6	-	-	5	3	6	3
Тема 7	-	-	5	3	10	7
Тема 8	-	-	5	3	7	4
Разом	-	-	35	21	65	39

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю
(заочна форма навчання)**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Тема 1	-	-	-	-	8	5
Тема 2	-	-	10	6	8	4
Тема 3	-	-	-	-	6	4
Тема 4	-	-	10	6	4	4
Тема 5	-	-	-	-	6	4
Тема 6	-	-	10	6	8	5
Тема 7	-	-	10	6	8	5
Тема 8	-	-	-	-	8	5
Разом	-	-	40	24	60	36

100 балів – сумарна максимальна кількість балів, 60 балів – сумарна мінімальна кількість балів.

Політика щодо дедлайнів і перескладань: роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за відповідний вид діяльності).

Перескладання підсумкового контролю відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час заліку заборонено (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки до практичних завдань і у процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за погодженням із керівництвом.

Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус»

Навчальну дисципліну «Професійний імідж вчителя» розроблено відповідно до потреб та особливостей здобувачів, ураховано персоналізовані траєкторії навчання; вивчення даного курсу передбачає формування системи теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для виконання функціональних обов'язків

вивчення»	педагога, для побудови освітнього процесу з урахуванням специфіки професійної діяльності майбутніх фахівців; здатності осмислювати і аналізувати професійно-педагогічну дійсність; ознайомлення з технологіями іміджування, вміння виявляти й оцінювати тенденції розвитку педагогічної іміджелогії.
------------------	--

Фатальчук С.Д.

канд. пед. наук, доцент

_____ підпис _____